

عنوان مقاله:

تحلیلی بر گسترش افقی شهر مشهد در چند دهه اخیر (۱۳۳۵ - ۱۳۸۵) و تاثیر آن بر منابع خاک

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و برنامه ریزی، دوره 18، شماره 50 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

رحمت الله فرهودی - جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه تهران

سیدموسی پورموسوی - جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه امام حسین (ع).

سیدعلی حسینی - جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه تهران

سیدمحمد حسینی - جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

یکی از مسائل مهم در حوزه برنامه‌ریزی شهری، چگونگی رشد و توسعه فضایی شهر و الگوی حاصل از آن می‌باشد. الگوی حاصله از توزیع فضایی فعالیت‌های انسان شهری که از آن به فرم یا شکل شهر یاد می‌شود، بنابر ماهیت پویا و متغیر شهرها همیشه در حال تغییر و دگرگونی بوده است. اما ناپایداری‌ترین و نامطلوب‌ترین شکلی که شهرها تاکنون به خود دیده‌اند، شکل گسترده یا گسترش افقی شهری می‌باشد. شهر مشهد دومین کلانشهر کشور که به‌عنوان شهر مورد مطالعه در این پژوهش انتخاب شده، از این مقوله مستثنا نمی‌باشد. بررسی حاصله از این تحقیق، رشد افقی سریع و بی‌برنامه‌ای این شهر را در جهت مختلف در دهه‌های اخیر (۱۳۳۵-۱۳۸۵) و اثرات زیست محیطی آن، به‌ویژه تأثیرات نامطلوب بر منابع خاک را نشان می‌دهد. این مهم که با استفاده از روش‌های مختلف مانند عکس‌های هوایی، نقشه‌های موجود در سازمان‌ها، نقشه‌های توپوگرافی و خاکشناسی و نرم‌افزارهای GIS و SPSS انجام شده است، نتیجه می‌دهد که از سال ۱۳۳۵ تا سال ۱۳۸۵ در اثر توسعه مناطق شهری و صنعتی در حومه شهر مشهد ۸/۲۷۷۴۷ هکتار از خاک‌های محدوده شهر با درجات مختلف مرغوبیت کشاورزی، برای همیشه از چرخه تولید خارج شده‌اند که ۱۰۲۸۸ هکتار (۳۷ درصد) جزو اراضی کلاس ۶۲۳۳، ۱ هکتار (۲۲ درصد) جزو اراضی کلاس ۹۰۸۹، ۱۱۱ هکتار (۳۳ درصد) جزو اراضی کلاس ۱۷ و ۲۱۴۷ هکتار (۷.۷ درصد) جزو اراضی کلاس ۷۱ بوده است.

کلمات کلیدی:

گسترش افقی، مشهد، منابع خاک، کشاورزی پیراشهری، شکل پایدار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1313916>

